

Tusagassiorfinnut nalunaarut

xx.xx 2020

Kalaallit Nunaanni ilisimatuussutsikkut nunap assinga

Amerikamiut aput sikulu pillugit ilisimatuussutsikkut paasissutissaataateqarfiat, National Snow Ice Data Center (NSIDC) Coloradollu Universiteriani CIRES Centeri nunap assiliornermi akeqanngitsumik atugassamik saqqummersitseqqammerput, Kalaallit Nunaanni ukiorpassuit ingerlanerini ilisimatursimanerpassuit inernerinik imalimmik.

Nunap assiliornermut sakkoq nutaaq ”QGreenland” USA-mi, Kalaallit Nunaanni, Danmarkimi Nor-gemilu ilisimatuut, ilinniartitsisut progammilerisullu suleqatigalugit ineriartortitaavoq.

Sakkup programmiata softwarea tamanut atugassiaq (open source), Kalaallit Nunaanni imaq, nuna, sermersuaq, uumassusillit, imeqassuseq, inuiaqatigiit allarpassuillu pillugit paasissutissarpassuarnik kikkunnit tamanit aaneqarlutik misissorneqarsinnaasunik imaqarpoq.

Kalaallit Nunaat sukumiisumik aallullugu nunap assiliornermut sakkoq siullerpaamik suliaq QGreenlandip ilisimatusarfinnut, atuarfinnut, nunaqartunut aqutsisunullu atugassanngortippaa.

- Kalaallit Nunaat pillugu paasissutissaatit siammasissorujussuit ilinniartitsisunit, ilisimatusartartunit innuttaasunillu katersorniarnissaat ajornartorsiornarsinnaasarpog, Twila Moon, NSIC-mi ilisimatuartartoq Suliamillu aqutsisoq oqarpoq nangillunilu:
- QGreenland-iliortut atuisussat sinnerlugit suliarujussuaq ilungersunartoq naammassivaat, inerneralu nuannerluinnarpoq tamanillu pisariitsumik ator-neqarsinnaalluni. Quppernermi Kalaallit Nunaat pillugu paasissutissat suulluunniit tamangajaasa pissarsiarineqarsinnaapput:
- Timmiaqarfiit, sermersuup allanngoriartortarnera, aqqusernit illoqarfiillu assingi. Aamma soorlu qaammataasat assilisaat ersarissorujussuit aaneqarsinnaapput, kiisalu sermersuarmik assillisat sumineeqqanik allaat takusassarpassuallit. Illoqarfiit assingi akeqanngitsumik aaneqarsinnaasut iluaqutigalugit aningaaseriviit, peqqissaaviit allallu inuiaqatigiinnut pingaarutillit ujarneqarsinnaapput.

Ilisimatusartartut neriuutigaat, ilinniartitsisut sermersuup ingerlaartarneri pillugit ilinniartitsisarnerminni sermersuarmik assilisaat iluaqutigisinnaassagaat, taamaalilluni atuartut ilinniartullu paasilissa-vaat Kalaallit Nunaat sermiinnaananilu aputaannaanngitsoq, aammali inoqarlunilu illoqarfeqartoq uumasorpasuaqarlunilu. Ilisimatusartartut Kalaallit Nunaannut suliarortartut piareersarnerminni nunap assingi iluaqutigisinnaavaat. Assinik aallertunut (downloadersunut) pisariitsunnguamik najoqqutassiaqarportaaq nammineerluni takusassiassanut, misissueqquissaarnermi assiliornermilu ator-neqarsinnaasumik.

-QGreenland nunani tamalaani ilisimatusartut nunap sananeqataa pillugu paasissutissanik katersarpasuunik imaqartoq Kalaallit Nunaanni nunanilu allani ilisimatusartarnut ilinniartitsisunullu ajornanngitsunnguamik atugassiaavoq, QGreenlandimi aqqqissuisoqatigiinnut ilaasoq Pinngortitaleriffimmilu ilisimatusartartoq Karl Zinglersen oqarpoq nangillunilu:

-Kalaallit Nunaanni ima aperineqakkajuttarpugut ”Ilisimatusartartut nunani allaneersut paasissutissat katersaat qanoq ililluta nassaarisinnaavagut?” Paasissutissarpassuit aallerfissami atasinnaarmi toqqaannartumik iserfigalugit atorluarneqarsinnaalerput.”

NSIDC-ip QGreenlandimik aqutsisup qupperneramik ineriartortitsineranut ikiortaapput USA-mi, Kalaallit Nunaani, Danmarkimilu ilisimatusartartut aaqqissuisoqatigiit, nunani taakkunani suliffeqarfiit Norgemiullu suleqatigalugit paasissutissanik katersisimasut. Norsk Polarinstituts Quantarcticap sakkui QGreenlandimi atorpeqarput, suliarlu US National Science EarthCube-Project-imit aningaasaliiffigineqarpoq.

Arctic data Centerip paasissutissanik immikkut iserfigineqarsinnaasutut toqqorteriffigisaanut Kalaallit Nunaata assinginik tamanik imalimmut pilersitsinermi US National Science Foundation's Arctic Data Centeri QGreenlandimit aamma suleqatigineqarpoq.

Iserfissaq tamanit iserfigineqarsinnaasoq 24. februaarimi saqqummiunneqarpoq. QGreenlandimi suleqatigiit ukiumut saqqummersitassanik marlunnik allanik aamma pilersaaruteqarput, saqqummersitsoqassaarlut atuisunngortussat ilisimatusartartut, ilinniartitsisut, aalajangiisartut Kalaallit Nunaannilu soqutiginnittut allat isumasiorneqareerpata. QGreenlandimi [QGIS](#)-software atorpeqartoq Mac-ikkut, Windows-ikkut Linux-ikkullu akeqanngilaq.

QGreenland [ugguunga iserfigiuk](#).

Isummersuutitit emailikkut allaffissamut [uunga nassiutikkitt](#).

QGreenlandip nutaarsiassaataanik pisartagaqalernissamut [ugguuna allatsigit](#).

QGreenlandimi netværkimut [GitHub](#)-imut [ugguunga ilanngutigitt](#).

CO'p

Itinerusumik paasisaqarusunnermi attavissaq:

Karl Zinglersen, GIS Manager email: kazi@natur.gl oqarasuaat 36 12 00

Billedtekst:

QGreenlandip atuisut ilisimatusartartut, ilinniartitsisut Kalaallit Nunaannilu inuiaqatigiit, soorlu Ilulissani eqqaanilu najugaqartut pisariaqartitaat naammasserusuppai.

Assiliisoq: Twila Moon / NSIDC.

[URL: <https://www.flickr.com/photos/nsidc/50237704122/in/album-72157715526805678/>]

Billedtekst:

QGreenlandip qupperneraniipput assersuutigalugu immap sikua pillugu paasissutissat, sumiiffiit illersugaasunik uumasullit, sersuarmik qilleriffiusartut pillugit paasissutissat (assi saamerleq). Illoqarfiit nunaqarfiillu assingi (assi talerperleq) assini Nuummi aqqusernit, illut sanaartukkallu allat ersersinneqarput.